

Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave

Názov materiálu: Vedeckovýskumná činnosť FTVŠ UK v roku 2021 a jej zameranie v roku 2022

Na rokovanie Vedeckej rady FTVŠ UK dňa: 17. 2. 2022

Predkladá: prof. Mgr. Marián Vanderka, PhD.

Spracovala: Mgr. et Mgr. Petra Pačesová, PhD. – prodekanica pre vedecko-výskumnú činnosť a medzinárodné vzťahy

Návrh uznesení:

1. VR FTVŠ UK berie na vedomie dokument „Vedeckovýskumná činnosť FTVŠ UK v roku 2021 a jej zameranie v roku 2022“ s pripomienkami/bez pripomienok

2.
.....

3.
.....

Vedeckovýskumná činnosť a podujatia v r. 2021

Údaje v dokumente sú aktualizované k januáru 2022.

Výskumné projekty riešené v roku 2021 na FTVŠ UK

V roku 2021 sa na FTVŠ UK riešilo 10 domácich projektov s finančnou dotáciou v danom roku vo výške 104 374 € zo zdrojov APVV a VEGA. V porovnaní s rokom 2020 ostal počet takýchto projektov nezmenený. Znížila sa však finančná dotácia, ktorá v roku 2020 pre tieto projekty predstavovala 136 582 €. Rozdiel vo finančnej dotácii v predmetných rokoch je teda 32 154 €.

V roku 2021 bol riešený aj 1 projekt KEGA. Počet projektov financovaných Univerzitou Komenského v Bratislave (Granty mladých vedeckých pracovníkov – GUK) stúpol zo 7 na 8, s dotáciou 8 000 €. Priemer na tvorivého pracovníka výrazne stúpol, v roku 2020 dosahoval 2672 €. Celkový objem pridelených finančných prostriedkov v roku 2021 a priemer na tvorivého pracovníka uvádza tabuľka č. 1.

Tabuľka 1 Prehľad riešených projektov a pridelených finančných prostriedkov na FTVŠ UK v roku 2021

Druh projektu	Počet grantov	Granty končiacie v 2021	Kapitálové prostriedky (€)	Bežné prostriedky(€)
APVV	3	2	0	55 730
VEGA	7	3	0	48 644
KEGA	1	0	0	1 679
Zahraničné	2	0	468 861,97	498 714,19
Erasmus+	3	0		14 691,54
Spolu KV + BV				1 088 321
priemer/ 1 TP*				13 272
GM_RUK**	8	7 *		7 749
Spolu	23	5		1 109 342

*TP – tvorivý pracovník

**GM (Granty mladých) – podľa nariadenia RUK je možné čerpať do 3/2022

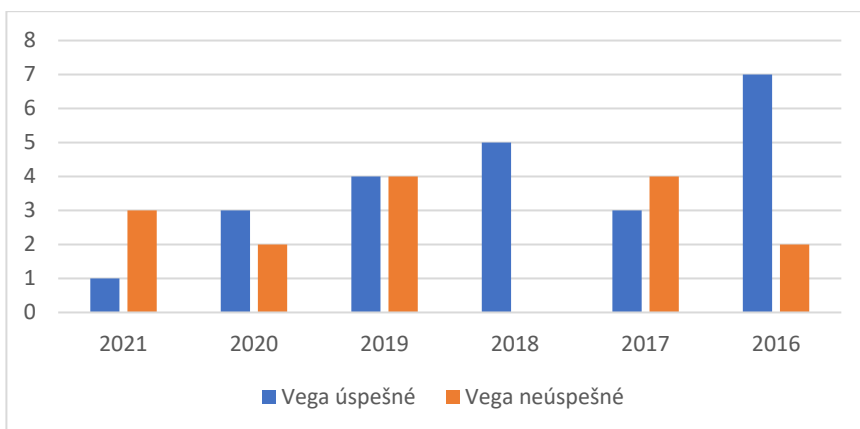
K vyčísleniu zahraničných projektov možno doplniť údaje, ktoré reprezentujú **vedeckú časť projektov**:

projekt CAA – 239 177,46 €

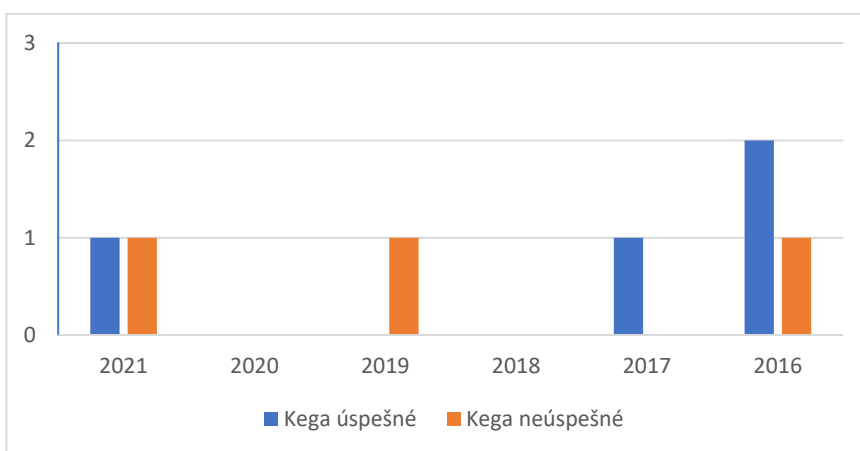
projekt AMB REMOB – 135 231,35 €.

V roku 2021 boli podané 4 výskumné projekty (komisia VEGA) a 1 výskumný projekt (komisia KEGA) so začiatkom riešenia v roku 2022, pričom ich finančná dotácia bude známa začiatkom roka 2022.

S ohľadom na prebiehajúci proces akreditácie uvádzame tiež počty grantov VEGA a KEGA a projektov APVV so začiatkom riešenia od roku 2016 do 2021 (Obrázok 1, 2, Tabuľka 2).

Obrázok 1 Prehľad úspešných a neúspešných grantov VEGA v poslednom akreditačnom období

Obrázok 2 Prehľad úspešných a neúspešných grantov KEGA v poslednom akreditačnom období

Tabuľka 2 Prehľad grantov a projektov v poslednom akreditačnom období

	2021	2020	2019	2018	2017	2016
VEGA úspešné	1	3	4	5	3	7
VEGA neúspešné	3	2	4	0	4	2
KEGA úspešné	1	0	0	0	1	2
KEGA neúspešné	1	0	1	0	0	1
APVV	1	0	1	2	0	2

Publikačná činnosť pedagógov, vedeckovýskumných pracovníkov a doktorandov

V porovnaní s rokom 2020 sa počet výstupov v jednotlivých kategóriách publikácií zmenil. Počet vydaných monografií (AAA, AAB) oproti minulému roku klesol zo 7 na 2. Znížil sa aj počet publikácií zaradených v databáze Wos a Scopus (ADM, ADN) – z 35 na 25. Pokles

môže súvisieť s pandemickou situáciou v rámci ktorej boli pozastavené rôzne výskumné činnosti, ako aj s presmerovaním publikačnej činnosti tvorivých pracovníkov na iné kategórie výstupov – priaznivo možno totiž hodnotiť pomerne veľký nárast publikácií v karentovaných časopisoch (ADC) z 5 na 24.

V tabuľke 3 sú uvedené počty publikačných výstupov vybraných kategórií podľa metodiky ministerstva a UK. S ohľadom na aktuálny proces akreditácie je potrebné poznamenať, že v roku 2021 boli vydané vysokoškolské učebnice, skriptá alebo učebné texty v počte 4, čo je rovnaký počet ako v minulom roku.

Tabuľka 3 Vybrané ukazovatele publikačnej činnosti FTVŠ UK v roku 2021

	Vykazovacie obdobie 2021	Vykazované v 2021, rok vydania 2020	Spolu	
AAA Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách	0	0	0	
AAB Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách	0	1	1	
ABA Štúdie charakteru vedeckej monografie v časopisoch a zborníkoch vydané v zahraničných vydavateľstvách	0	0	0	
ACB Vysokoškolské učebnice vydané v domácich vydavateľstvách	2	0	2	
BCI Skriptá a učebné texty	2	0	2	
AGJ Autorské osvedčenia, patenty, objavy	0	0	0	
AED Vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	23	0	23	
AFD Publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách	2	0	2	
				Kvartil
ADC Vedecké práce v zahraničných karentovaných časopisoch	24	0	24	24
ADM Vedecké práce v zahraničných časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	24	0	24	24
ADN Vedecké práce v domácich časopisoch registrovaných v databázach Web of Science alebo SCOPUS	1	0	1	1
ADE Vedecké práce v ostatných zahraničných časopisoch	3	1	4	1
AFG Abstrakty príspevkov zo zahraničných vedeckých konferencií	3	0	3	1
AFK Postery zo zahraničných konferencií	0	0	0	0
AEC Vedecké práce v zahraničných recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách	0	0	0	0
Pozvané prednášky				
AFA Publikované pozvané príspevky na zahraničných vedeckých konferenciách	1	0	1	
AFB Publikované pozvané príspevky na domácich vedeckých konferenciách	0	0	0	

AFE Abstrakty pozvaných príspevkov zo zahraničných konferencií	1	0	1	
SPOLU	87	2	89	51

Po podrobnejšej analýze kvartilov vyplýva, že nastal kvantitatívny nárast publikovaných výstupov v jednotlivých kvartiloch v porovnaní s rokom 2020, kedy ich bolo zaevidovaných 41 (v roku 2021 spolu 51) (Tabuľka 4).

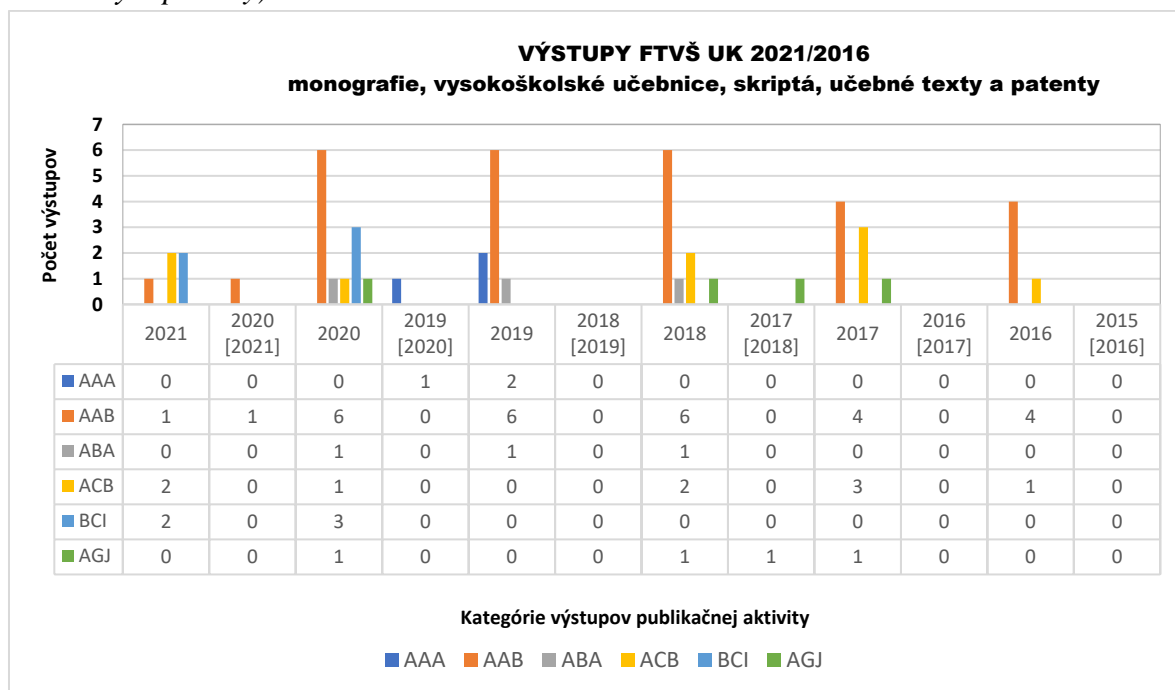
Počet publikácií v kvartile 1 (WoS – jcr) stúpol zo 4 na 8, v kvartile 2 sa počet výstupov zvýšil z 3 na 21, v kvartile 3 sa počet výstupov znížil zo 4 na 2, a v kvartile 4 stúpol počet zo 4 na 7. Tabuľka 3 uvádza prehľad výstupov v kvartiloch WoS – jcr a Scimago sjr. V tabuľkách 4 a 5 sú uvedené počty vybraných výstupov v rokoch od poslednej akreditácie (roky 2015 až 2021).

Tabuľka 4 Prehľad výstupov v jednotlivých kvartiloch

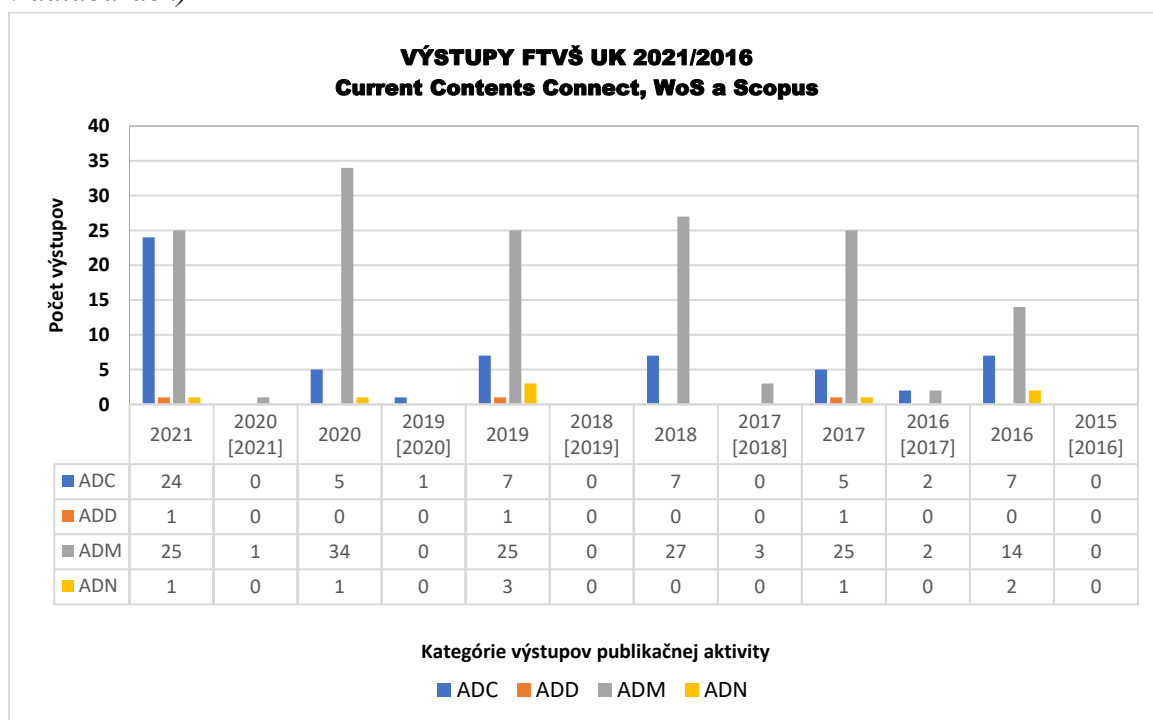
Kvartil WoS – jcr (Q – 2020)	Q1	Q2	Q3	Q4	Spolu celkom
[Andrology]	1				1
[Biochemistry & molecular biology]	1				1
[Biophysics]			1		1
[Education & educational research]		1			1
[Endocrinology & metabolism]	1				1
[Environmental sciences]		6			6
[Medicine, general & internal]		1			1
[Medicine, research & experimental]				1	1
[Microbiology]		1			1
[Multidisciplinary sciences]		2			2
[Nutrition & dietetics]	1				1
[Oncology]				1	1
[Physics, applied]		6			6
[Physiology]	3				3
[Psychology, multidisciplinary]		1		1	2
[Public, environmental & occupational health]				2	2
[Reproductive biology]			1		1
[Sport sciences]	1	3		2	6
SPOLU	8	21	2	7	38
Kvartil Scimago-sjr (Q – 2020)					
[Health (social science)]			1		1
[Physical therapy, sports therapy and rehabilitation]			11	1	12
SPOLU			12	1	13
					51

Tabuľky 5, 6 a 7 uvádzajú prehľad počtu vybraných výstupov v poslednom akreditačnom období spolu s číselným vyjadrením (niektoré publikácie sú vykazované v inom roku ako boli vydané, táto informácia je uvedená v tabuľkách v hranatej zátvorke).

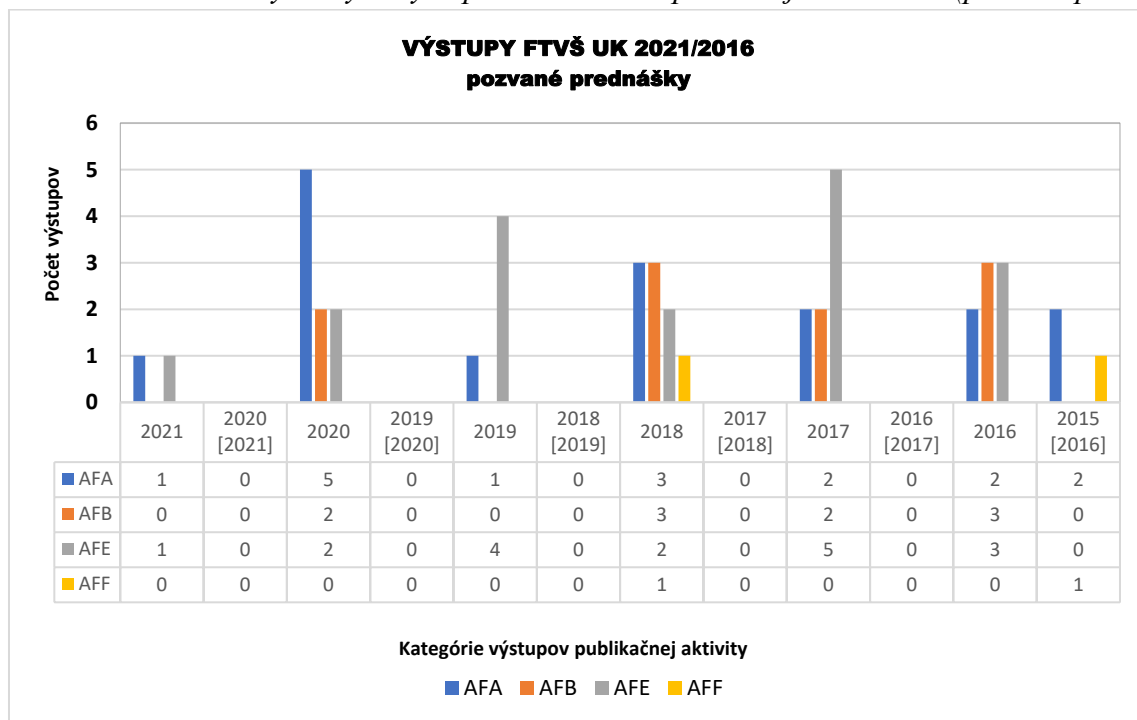
Tabuľka 5 Prehľad vybraných výstupov v období od poslednej akreditácie (monografie, učebné materiály a patenty)

Tabuľka 6 Prehľad vybraných výstupov v období od poslednej akreditácie (články v databázach)

Tabuľka 7 Prehľad vybraných výstupov v období od poslednej akreditácie (pozvané prednášky)

Vedeckovýskumné podujatia v roku 2021

S ohľadom na pandemickú situáciu neprebehli na fakulte v roku 2021 žiadne medzinárodné vedecké podujatia.

Opatrenia vo vedeckovýskumnej oblasti pre rok 2022

Výkon vo vede je rozložený stále pomerne nerovnomerne. Väčšina zamestnancov je v tomto smere málo výkonná. Je potrebné zvažovať rôzne príčiny – možnosť neustále prebiehajúceho prechodného obdobia, strata motivácie zamestnancov ale aj chýbajúce možnosti či schopnosti podieľať sa na výskume alebo tvorbe výstupu.

Je potrebné zdôrazňovať orientáciu na kvalitu publikačných výstupov, tzn. zamerať sa na publikácie v časopisoch evidovaných v databáze WOS v prvých troch kvartiloch. Žiaduce je aj rozvíjať odbornú spoluprácu na úrovni katedier, fakúlt alebo inštitúcií, na základe ktorej by mohli vzniknúť hodnotné výstupy, v čom VF zaznamenalo posun (napr. spolupráca so SAV na úrovni riešenia projektov). Tiež je potrebné pokračovať v snahe o získanie väčších, ideálne medzinárodných projektov.

V rámci skvalitnenia a zvýšenia úrovne vedecko-výskumnej činnosti doktorandov FTVŠ UK podpísala rámcovú dohodu s Biomedicínskym centrom SAV o spolupráci pri podieľaní sa na uskutočňovaní doktorandských študijných programov športová kinantropológia a športová edukológia.

V oblasti skvalitnenia projektovej činnosti bolo predĺžené rozhodnutie o ustanovení spolupráce medzi Prif UK a FTVŠ UK vo veci riadenia projektov, ktorá má za účel zefektívniť podávanie projektov a to najmä poskytovaním konzultácií k projektom, poskytovaním vzorov zmlúv alebo realizovaním formálnej kontroly pripravovaných projektov vrátane rozpočtu pre FTVŠ UK.

Príloha

a) Prehľad výskumných projektov riešených v roku 2021 na FTVŠ UK

Zahraničné:

- **Cvečka, J.:** Centrum aktívneho starnutia - kompetenčné centrum pre pohybovú aktivitu, prevenciu a podporu zdravia seniorov. Riešené 2019 - 2022. INTERREG V-A SK-AT/2016/04. Spoluriešitelia: Hamar, Sedliak, Tirpáková.
- **Cvečka, J.:** Ambulantná remobilizácia po totálnej endoprotéze kolenného a bedrového kĺbu. Riešené 2021 - 2022. INTERREG V-A SK-AT. Kód projektu: 305011AXY3. Spoluriešitelia: Vajda, Oliva, Kralová, Hamar, Škoda, Ružičková.

APVV

- **Bielik, V.:** Ovplyvnenie črevnej mikrobioty telesným pohybom a stravou v zdravej populácii a u pacientov s neprenosnými chronickými ochoreniami. Riešené: 8/2018 - 6/2022, č. APVV-17-0099. Spoluriešitelia z FTVŠ UK: Augustovičová, Putala, Pačesová, Hric, Ugrayová.
- **Tóth, I.:** Identifikácia molekulových mechanizmov indukovaných traumatickým poškodením mozgu u hráčov ľadového hokeja. Riešené: 8/2018 - 6/2021, č. APVV-17-0668. Spoluriešitelia z FTVŠ UK: Peráček, Mikulič, Barilla.
- **Tóth, I.:** Molekulové dráhy indukované traumatickým poškodením mozgu: identifikácia nových biomarkerov a potenciálnych terapeutických cieľov pre neurodegeneráciu. Riešené: 2021 - 2024, č. APVV-20-0615. Spoluriešitelia z FTVŠ UK: Peráček, Peráčková, Mikulič, Parničan, Obetko.

Komisia VEGA

- **Antala, B.:** Telesná a športová výchova a jej kvalita a potenciál v podpore zdravia z pohľadu žiakov, učiteľov a rodičov. Riešené 2019 - 2021, č. 1/0523/19. Spoluriešitelia: Luptáková Gabriela, Tománek, Kaplánová, Medeková, Argaj, Balga, Luptáková Martina, Průžek, mimofakultná: Ružbarská.
- **Nemček, D.:** Šport ako prostriedok ovplyvňovania kognitívno-evaluatívneho komponentu subjektívnej pohody ľudí s poruchami zdravia. Riešené 2019 - 2021, č. 1/0409/19. Spoluriešitelia: Pačesová, Nemček J., Gregor, Peráčková, Šmela, Kaplánová, Zbončák, mimofakultní: Zusková, Ladecká, Harčaríková.
- **Peráčková, J. (zástupca vedúceho projektu - v spolupráci so SAV):** Podprahové otrasy mozgu ako rizikový faktor chronickej traumatickej encefalopatie. Riešené 2019 - 2021, č. 2/0154/19. Spoluriešitelia: Tóth, Mikulič, Peráček, Babic, Nagy, Obetko, Parničan, mimofakultný: Filipčík.
- **Zemková, E.:** Posudzovanie senzorickej a motorickej zložky pohybových schopností v športovom tréningu a rehabilitácii. Riešené: 2020 - 2022, č. 1/0089/20. Spoluriešitelia: Kyselovičová, Argaj, Labudová, Grznár, Chren, Holienka, Priklerová, Horníková, Lamošová, mimofakultní: Jeleň, Lackovič.
- **Kyselovičová, O.:** Faktory športového výkonu v kontexte svalovej únavy ako reakcie na nadmerné tréningové zaťaženie adolescentov. Riešené: 2020 - 2022, č.

1/0754/20. Spoluriešitelia: Zemková, Krnáčová, Luptáková Jana, Rupčík, Olej, Lamošová, mimofakultná: Tomková, Péliová.

- **Vanderka, M.:** Vplyv pohybových aktivít na kognitívne, sociálne a motorické kompetencie detí s autizmom. Riešené: 2020 - 2022, č. 1/0608/20. Spoluriešitelia: Longová, Šišková, Grznárová mimofakultná: Filčíková.
- **Bielik, V.:** Črevný mikrobióm - Indikátor telesnej kondície a zdravia. Riešené: 2021 - 2024, č. 1/0260/21. Spoluriešitelia: Musilová, Ugrayová, Hric, Lendvorský.

Komisia KEGA

- Inovatívne prístupy vo výučbe atletiky na základných školách prostredníctvom programu „Atletika s radosťou na základných školách“. Riešené 2021-2023, č. 012UMB-4/2021. Spoluriešitelia z FTVŠ: Lednický, Doležajová.

ERASMUS +

- **Antala, B.** (zodpovedný riešiteľ z partnerského pracoviska): "New Health 2022". Riešené: 2020 - 2022. Zástupca zodpovedného riešiteľa: Labudová Jana. Spoluriešitelia: Kaplánová, A., Šmela, P., Pačesová, P., Kraček, S., Kotyrová G., Balga T., Tománek Ľ., Belás M., Ryzková E., Grznár Ľ., Putala M. (FTVŠ UK).
- **Belás, M.** (zodpovedný riešiteľ z partnerského pracoviska). ERASMUS+ SPORT "Cycling Trends in Education, Training and Diagnosis". Riešené: 2021 - 2023. Koordinátor projektu: Slovenský zväz cyklistiky.
- **Holienka, M., Antala, B.** (spoluriešitelia z FTVŠ UK): „Entrepreneurial Capacity-building for Sport“. Riešené: 2020 - 2022. Koordinátor projektu UK Bratislava.

Granty UK (granty pre doktorandov a mladých vedeckých pracovníkov UK) riešené v roku 2021

- **Čupka, M.:** Prevalencia relatívnej energetickej deficiencie (RED-S) a vplyv výživovej intervencie na vybrané parametre RED-S vytrvalostne trénovaných mužov. Grant Univerzity Komenského č. UK/230/2021.
- **Grznárová, T.:** Vplyv kompenzačných cvičení na držanie tela a funkčné svalové poruchy športujúcich detí. Grant Univerzity Komenského č. UK/151/2021.
- **Hric, I.:** Vplyv probiotickej intervencie ovčej bryndze na črevný mikrobióm a parametre metabolického zdravia. Grant Univerzity Komenského č. UK/82/2021.
- **Obetko, M.:** Efektívnosť športovej prípravy brankárov vo futbale z hľadiska herného výkonu. Grant Univerzity Komenského č. UK/287/2021.
- **Oliva, V.:** Vplyv pohybovej intervencie v prevencii a liečbe akútnej a neskorej toxicity chemoterapie pacientov s testikulárnym germinatívnym nádorom. Grant Univerzity Komenského č. UK/66/2021.
- **Průžek, M.:** Postoje učiteľov a študentov učiteľstva telesnej výchovy k vyučovaniu žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich self-efficacy pri realizácii inkluzívnej telesnej a športovej výchovy. Grant Univerzity Komenského č. UK/120/2021.
- **Ugrayová, S.:** Pohyb a črevná mikrobiota detských pacientov s leukémiou. Grant Univerzity Komenského č. UK/112/2021.

- **Végh, D.:** Superkompenzačný efekt v tréningovom zaťažení v závislosti od génového polymorfizmu. Grant Univerzity Komenského č. UK/131/2021.

**b) Žiadosti FTVŠ UK o dotáciu na projekty VEGA, KEGA a APVV
(so začiatkom riešenia v roku 2022)**

VEGA

- **Böhmerová, E.:** Senzomotorické cvičenia v znižovaní rizika pádov seniorov.
- **Buzgó, G.:** Optimalizácia modalít vykonania viackĺbových pohybov na zvýšenie funkčnej svalovej súhry a EMG aktivity synergických svalov.
- **Kaplánová, A.:** Vplyv protipandemických opatrení COVID-19 na sociálne a emocionálne ukazovatele duševného zdravia športovcov.
- **Vajda, M.:** Vzťah medzi parametrami športovo-špecifických testov motorickej výkonnosti a športovým výkonom vrcholových kanoistov.

KEGA

- **Nemček, D.:** Inkluzívne vzdelávanie v telesnej a športovej výchove.